For Freedom and Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 21 — CLEVELAND 3, O., MONDAY MORNING, FEBRUARY 1, 1954 — ŠTEV. LIV — VOL. LIV

ZATEMNITEV CLEVELANDA

V petek okoli polnoči odnosno v soboto zjutraj so odpovedali generatorji elektrarne in velik del mesta je bil v temi.

CLEVELAND. — V soboto zjutraj, kmalu po polnoči, so nenadoma pričele medleti električne luči po stanovanjih v Clevelandu, na kar so okoli 12:30 v ponedeljek zjutraj popolnoma ugasnile.

Ob 2.05 zjutraj še vedno ni bilo nobenega pojasnila o vzrokih te egiptovske teme, v kateri so si ljudje pomagali s svečami in sploh kakor so vedeli in znali. Končno je John Gunn, mestni uradnik za javne odnošaje, izjavil, da sta obe elektrarni — na Avon Lake in na Lake Shore Blvd., ter E. 71. .cesti odpovedali.

Dejal je, da vzroka niso dognali, da ni bilo nikake eksplozije ne ognja, zato je vzrok težko ugotoviti. Kmalu nato so spravili zopet v obrat generatorja obeh elekraren, toda Gunn je rekel, da bo preteklo še nekaj časa, preden bosta proizvajala dovolj energije za vse prizadete četrti in okraje.

Zatemnitev je segla vse od E. Claridan in Geauga okrajev, pa severno do Olmsteda, Fairview Parka, Racky River, Lakewooda in Bay Village. Tudi v največji slov. naselbini na St. Clair Ave., je bilo vse temno, kjer jim dobavlja energijo Cleveland Electric Illuminating elektrarna.

Tisoče prestrašenih meščanov je pričelo klicati uredništva listov in druge javne ustanove, hoteč izvedeti, kaj je vzrok zatemnitve. Drugi so zopet hoteli vedeti, zakaj so odpovedali njihovi radijski in televizijski aparati.

Velike neprilike so nastale zlasti v bolnišnicah; luteranska bolnišnica, ki nima svojega lastnega nadomestnega generatorja, je bila popolnoma v temi. Bolničarke so delovale ob soju sveč in električnih žepnih svetilk na baterije. Sreča je, da ni bilo v tistem času v bolnišnicah nobenih operacij v teku.

Skuhajte dvakrat kavino usedlino, pravi strokovnjak

NEW YORK. — Ramiro L. Colon, generalni poslovodja največje kavine kooperative na Puerto Ricu, je dejal, da če se zmeša pri kuhi kave usedlina ('zoc') poprej kuhane kave s svežo kavo, se pri tem dosti prihrani na kavi, ki ni zaradi tega nič slabša. "Prepričan sem, da nekatere restavracije že postopajo tako, sicer ne bi mogle prodajati skodelic kave po 10 centov," je rekel.

40 mrtvih v viharju

TOKIO. .— V viharju na morju je utonilo dne29. januarja 40 ribičev.

Vremenski prerok pravi:

Danes in ponoči deloma oblačno in bolj toplo.

Načrti administracije za zvišanje minimalnih delavskih mezd

Minimalne mezde naj bi se zvišale od 75 na 90 centov na uro za 24 milijonov delavcev, ki še niso pod zaščito zadevnega zakona.

WASHINGTON. — Administracija deluje na načrtu, da raztegne in hkrati zviša sedanje minimalne mezde. V tem načrtu je, da se dvigne sedanja minimalna mezda od 75 na 90 centov na uro za 24 milijonov delavcev, ki jih ne krije sedanji Fair Labor Standards Act.

Istočasno pa bi prišlo v območje tega programa več milijonov nadaljnih delavcev, toda z nižjo minimalno mezdo.

Dalje je sedaj v teku razprava za stopnjevalno zvišanje minimalne mezde onih delavcev, ki pridejo zdaj v območje tega programa.

Del. tajnik James P. Mitchell je izjavil, da bi po njegovem mnenju moralo priti pod zaščito tega zakona nadaljnih 18 milijonov delavcev.

Minimalna mezda krije zdaj večino industrijskih delavcev. — Največja skupina, ki doslej ni krita, obstoja iz poljedelskih delavcev. Vladni uradniki so izjavili, da za zdaj še nimajo v načrtih raztegniti ta kritja ali zaščite na farmarske delavce.

Slovenska pisarna

6116 Glass Ave., Cleveland, O.
Telefon: EX 1-9717

OPOZORIO: Slovenska pisarna bo ta teden odprta ob sledečih urah. V ponedeljek, torek, četrtek, petek od 9 do 12, v sredo in soboto pa cel dan.

FORMULARJI: Prišli so in nekaj ljudi jih je vzelo. Sedaj je prišlo obvestilo, da so oblasti pristale, da bodo Liga in podobne organizacije imele svoje pole, ki bodo verjetno lažje kakor so te uradne, ki so v resnici zelo trde. Novi posebni formularji so zdaj v tisku. Ni pa s tem rečeno, da formularji, ki so jih nekateri že vzeli, niso dobri. Dobri so, le Liga si z njimi ne upa nič storiti. Preveč zahtevni so. Kdor hoče, naj počaka na nove, ki bodo morda to in ono težavo odpravili.

KNJIŽICA: Kaplan Klemen (igra) je izšel v knjižici, ki je domače delo, pa vendar na oko dosti lepo. Prodaja se za ceno $0.60. Dobi se v Slovenski pisarni.

2 MILIJONA LJUDI JE BREZ DELA

To priznava sama vlada v Washingtonu, ki pravi, da se je to število v enem mesecu zvišalo za 510,000.

WASHINGTON. — Vlada sporoča, da je število brezposelnih delavcev v januarju doseglo — 2,360,000, to je 510,000 več kot v decembru.

V tednu, ki se je končal z 9. januarjem, je bilo vsega skupaj zaposlenih 59,800,000 civilnih delavcev. To je približno 1,000,000 pod decembrsko zaposlitvijo.

Najbolj je narasla brezposelnost pri konstrukcijskih in tovarniških delih, kjer je bilo 450,000 več brezposelnih delavcev kot lanskega januarja.

Januarja je tudi manj tovarniških delavcev delalo nadurno delo ko kdaj koli izza leta 1950. Od teh, ki so postali brezposelni, jih je polovica starih 25 let ali več, to je taki, ki so glavni pridobitniki v družinah.

Lista brezposelnih v Clevelandu najvišja izza leta 1950

CLEVELAND. — V Clevelandu je danes 26,500 brezposelnih delavcev. To je najvišje število brezposelnih, odkar se je v juniju leta 1950 pričela vojna v Koreji.

Brezposelnost je pričela naraščati od avgusta dalje, ko je bilo brezdelje najniže in je znašalo 16,500, število zaposlenih pa 655,000.

Kakor napovedujejo, se bodo razmere meseca februarja zboljšale, spomladi pa bo zaposlenost še bolj narasla.

Vlak zavozil v množico v Egiptu; 28 mrtvih

KAIRO, Egipt. — Množica ljudi, ki je prihitela na železniško postajo v Kafr El Zayat pozdravljat predsednika generala Naguiba, ni videla nekega drugega proti mali postaji vozečega ekspresnega vlaka, ki je zavozil v ljudi ter jih 28 ubil.

Predsednik Naguib se je s svojim spremstvom takoj pridružil reševalnemu moštvu pri njegovem delu.

Komunisti ne bodo mogli z Amerikanci-uskoki delati propagande in reklame za svojo stvar

KAKO, KDAJ IN KJE bodo komunisti uporabili onih 21 Amerikancev, ki so sklenili, da ostanejo pri njih, je uganka. — Kakšno propagandno vrednost imajo prav za prav ti Amerikanci? Če bodo komunisti skušali kovati kapital iz dejstva, da se je vsega skupaj 347 zapadnih vojnih ujetnikov (večinoma Severnokorejcev), odločilo za komunizem, jim Zapad lahko zabrusi v zobe, da si je 22,000 ujetnikov, bivših komunistov, izbralo svobodo!

Korejska vojna, ki je bila sicer krvava in draga, se je v vojaškem oziru končala na mrtvi točki in nobena stran ni zmagala. Dejansko je Zapad ostal na vrhu.. Naše izgube so bile mnogo manjše kakor izgube komunistov; izsilili smo spoštovanje našemu orožju in rdečemu prestižu smo zadali tako težak udarec, kakršnega ni doslej še nikoli doživel.

Kitajcem ne bo lahka stvar, pojasniti ostalim Azijcem, zakaj se 22,000 mož, ki so okusili komunizem pa ga našli grenkega, ni hotelo vrniti domov. In zakaj se je še pred njimi 27,000 komunističnih ujetnikov, ki jim je Rhee odprl vrata njihovih taborišč, z veseljem razpršilo po deželi, mesto da bi čakali v taboriščih redne izmenjave in repatriacije! Prav tako bo komunistom težko razložiti dejstvo, da so kitajski ujetniki ob svojem prehodu k zaveznikom, nesli s seboj letake, na katerih je stalo sledeče angleško besedilo:

"Iskreno vas prosimo oproščenja, ki ste se 19 mesecev borili za nas. Mi vam tega ne bomo pozabili in bomo nosili to v svojih srcih, ko bomo spet v borbi proti komunistom. V tej borbi bomo izpostavili svoja življenja za uničenje agresorja."

Toda morda bolj važno ko vse to pa je dejstvo, da smo zdaj postavili načelo, da vojskujoča se država ni dolžna repatriirati vseh svojih ujetnikov in jih poslati nazaj v gotovo smrt, ko se konča vojna. Ta vednost jih utegne tisoče privesti na našo stran!

Torej, koncem konca le nismo tako slabo opravili. Kar se tiče onih 21 uskokov, pa samo to: — naj komunistom tekne njihova družba!

KONFERENCA MINISTROV V BERLINU

Čedalje manj izgledov za dosego kakega sporazuma na seji zunanjih ministrov.

BERLIN. — Predviden "Molotovljev načrt" za vsiljenje komunistične vlade nevtralizirani in izolirani Nemčiji, je zelo zmanjšal upanja za dosego sporazuma na seji štirih zunanjih ministrov.

Vzhodnonemška rdeča vlada je namreč dodala temu načrtu še svoje lastne zahteve, ki so:

TAKOJŠNJA opustitev vsake misli za ustanovite Evropske armade in črtanje kontrakta med zapadnimi silami in Zapadno Nemčijo.

TAKOJŠNJI razpust "militarističnih in fašističnih organizacij" ter izgon "hitlerjevskih uradnikov" iz vlade Zapad. Nemčije.

USTANOVITEV vsenemške provizorične vlade, obstoječe iz predstavnikov obeh delov Nemčije.

TAKOJŠNJA prepoved razvoja, izdelovanja in zalog vsega atomskega in bakteriološkega orožja v Nemčiji. To bi se nanašalo predvsem na ameriške atomske topove v Nemčiji.

Državni tajnik Dulles je povedal na konferenci zunanjih ministrov, da je evropska obrammbna skupnost, katere del bi bila tudi Nemčija, edino sredsvo za ohranitev trajnega miru.

Novi grobovi

Charles Abramovich

Po dolgi in mučni bolezni je umrl v Cleveland Clinic bolnišnici Charles Abramovich, star 59 let in stanujoč na 758 E. 93 St. Tukaj zapušča soprogo Mary, roj. Spollar, pet otrok: Veronica Bass (Bastasic) ki je žena dobro poznanega godbenika Kenny Bass, Charles ml., Edward, Gertrude Dobay in Rudolph; 5 vnukov in več sorodnikov. Rojen je bil v selu Kuzel, občina Brod Kupa, kjer zapušča brata Josipa. Tukaj je bil 42 let. Bil je član Društva Cleveland št. 126 SNPJ in Gorani kluba pri Hrvatskem domu. — Pogreb je bil danes zjutraj ob 8.15 iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Vida ob 9 in nato na Kalvarijo.

Bodi previden in pazljiv, pa se boš izzognil marsikateri nesreči!

Senator Jenner bo zahteval preiskavo o uničenju listin

Jenner pravi, da je Bela hiša ukazala uničiti listine o komunističnih aktivnostih v drugi svetovni vojni.

WASHINGTON. — Senator William E. Jenner, republikanec iz Indiane, je izjavil, da bo senatni pododbor uvedel preiskavo glede nedavno razkritega uničenja zapisnikov in listin mornariške inteligenčne službe, tikajočih se komunističnih aktivnosti tekom druge svetovne vojne.

Jenner je dalje dejal, da je admiral Ernest J. .King povedal poveljniku morarice, admiralu W. W. Nimitzu, da je Bela hiša naročila mornariški inteligenčni službi, naj uniči dotične listine.

Senator Jenner je dalje rekel, da je bivši mornariški poročnik Morris povedal admiralu Nimitzu, da je bilo mornariški inteligenčni službi v New Yorku iz Washingtona ukazano, naj razpusti komunistično kontra-inteligenčno edinico.

Morris je šel po ukazu admirala Nimitza v Washington prosit direktorja mornariške inteligenčne službe, naj tega nikar ne stori — je nadaljeval Jenner — toda edinico so razpustili in storili še nakaj slabšega: ukazali so uničenje listin in dokumentov, ki jih je zbrala ta skupina o delovanju komunistov na vodni fronti, v uniji pristaniških delavcev in celo v konvojih, ki so vozili blago v samo Sovjetijo.

Vlada premierja Fanfanija v Rimu je padla

Posledica italijanske politične krize utegne biti, da se komunisti polaste oblasti.

RIM. — Enajst dni stari kabinet premierja Amintore Fanfanija je v soboto padel v politični krizi, ki ogroža zapadno evropsko obrambo ter postavlja Italijo v nevarnost, da se komunisti polaste oblasti.

Zbornica poslancev je vrgla Fanfanijevo krščansko - demokratsko vlado s 303 glasovi proti 260; 12 članov se je vzdžalo glasovanja.

Ako ne bo kriza rešena, se morajo vršiti nove splošne volitve. že zdaj pride na vsake tri Italijane po en komunist ali prokomunist. Opažati je stalno nagibanje proti levici.

Zdaj je rečeno, da utegne italijanski predsednik Einaudi poveriti krščanskemu demokratu Cezare Merzagori (Merzagora) sestavo novega kabineta.

Krutosti v Koreji na televiziji

NEW YORK. — Film armadnega signalnega zbora "Krutosti v Koreji," čigar predvajanje je bilo doslej prepovedano, bo tekoči teden predvajan na 261 televizijskih postajah.

Istočasna poroka treh sestra

ELIZABETH, N. Y. — Dne 30. januarja se je vršila skupna poroka treh lepih sestra — plavolaske, brunetke in rdečelaske, katerih starši Harry T. Black so dobili hkrati tri zete.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Rojstni dan—
Mrs. Mary Zupan, 7604 Decker Ave., praznuje danes svoj rojstni dan. Sorodniki in prijatelji ji želijo vse najboljše!

Domač praznik—
Mr. in Mrs. Gabriel Rus, 8410 Rosewood Ave., Cleveland 5, bosta praznovala jutri 45. obletnico svoje poroke. Sorodniki in prijatelji jima česitajo in žele, da bi zdrava in zadovoljna dočakala zlato proko.

Žalostna vest—
Frank Glavich, E. 70 St., je dobil iz starega kraja sporočilo, da mu je v Klečetu pri Šmihelu 10. januarja umrla mati Terezija Glavič v starosti 93 let.

Važna seja—
Nocoj ob 7:30 bo važna seja Društva sv. Marije Magdalene št.. 162 KSKJ. Po seji bo malo prgrizka in zabave. Asesment se bo pobiralo od šestih naprej.

Emanuel Bloch, ki je zagovarjal zakonca Rosenberg, je umrl

NEW YORK. — Emanuel H. Bloch, odvetnik in zagovornik justificiranih atomskih vohunov, zakoncev Rosenberg, ki je imenoval predsednika Eisenhowerja, ker ju ni hotel pomilostiti, morilca, je dne 30. januarja nenadoma umrl. Policija sporoča, da so ga našli mrtvega v kadunji v kopalnici njegovega stanovana. Zadela ga je kap.

Bloch, ki je bil vprav zdaj klican na zagovor pred Društvo odvetnikov in ki mu je grozila prepoved nadaljnega izvajanja odvetiške prakse, je bil star 53 let.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON. — Senator Bricker je izjavil, da bi sprejel kompromis glede svojega spornega predloga za dodatek ustavi, če bi ta kompromis administracija podprla.

THREE RIVERS, Que. — Najmanj 15 oseb je bilo snoči ubitih, ko je nek z ljudmi natrpan avtobus trčil ob prazno motorno tovorno vozilo za prevažanje avtomobilov. Nesreča se je zgodila 15 milj zapadno od tu.

WASHINGTON. — Letalsko poveljstvo naznanja, da je večja jata komun. MIG letal dne 22. januarja napadla ob korejski obali nek ameriški izvidniški bombnik. Bombnik spremljajoča ameriška letala so v boju, ki se je nato vnel, sestrelila iz zraka eno MIG letalo.

BERLIN. — Tukaj pričakujejo, da bo sovjetski zunanji minister Molotov kronal zahteve in predloge preteklega tedna zdaj še z bolj presenetljivim kompromisnim predlogom za svobodne volitve v Nemčiji leta 1954.

MIAMI, Florida. — Danes bodo tukaj pričeli z obratovanjem prve zračne vožnje s helikopterji med krajema Miami in West Palm Beach.

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je včeraj prisostvoval z ženo, s predsednikom najvišjega sodišča in s člani kabineta tako imenovani — rdeči maši v katoliški katedrali sv. Mateja. Maša je bila darovana za vlado in vse njene člane.. —

Tržaški Slovenci o željah ameriških Slovencev glede Trsta

"DEMOKRACIJA", glasilo tržaških demokratično orientiranih Slovencev, razpravlja v svojem uvodniku pod naslovom — "Rojaki v tujini in Trst," o skrbi in zanimanju ameriških Slovencev za to ogroženo postojanko ob Jadranu, in pravi med drugim sledeče:

V našem listu smo že objavili izjavo, katero sta dala predsednik Slovenske ljudske stranke dr. Miha Krek, in predsednik Hrvatske seljačke stranke, dr. V. Maček. Jugoslov. narodni odbor v Londonu pa je pooblastil svojega člana Milana Gavrilovića, ki živi v Združenih državah, naj v odborovem imenu podpiše vsako predstavko, ki bi jo kjer koli vložila o tržaškem vprašanju v slovenskem in hrvatskem imenu Maček in Krek.

Naše hotenje po ohranitvi Svobodnega tržaškega ozemlja zagovarjajo tudi razne vidne organizacije starejših slovenskih izseljencev v Združenih državah. — Posebno pomembna je spomenica, ki so jo dne 30. oktobra poslali ameriškemu senatu, kongresu, državnemu tajniku in Združenim narodom pesnik Ivan Zorman, predsednik Lige slov. kat. Amerikancev M. F. Intihar, Joško Penko, (gl. blagajnik SDZ), Predsednik Severnoamer. banke Anton Grdina, izdajateljica in urednica Ameriške Domovine — Mary Debevec, ter Ivan Germ, Jos. Nemanich in Josip Zalar za Kranjsko slovensko kat. jednoto.. Podobne korake so napravili tudi stari srbski in hrvatski izseljenci.

"Ameriša Domovina" je med ostalim lepo napisala: "Kot demokrati spoštujemo mišljenje prizadetih. Kot Amerikanci slovenskega rodu čutimo dolžnost, da podpremo pravično slovensko stališče v vprašanju Trsta in njegove okolice. Pri navedenih razmerah sodimo, da se moramo pridružiti svobodni odločitvi rojakov na Tržaškem in da smo dolžni podpreti njihovo borbo za ohranitev svobode in neodvisnosti Svobodnega tržaškega ozemlja."

V istem dnevniku je njegov washingtonski dopisnik temeljito obračunal s člankarjem, ki je v listu "Cleveland Plain Dealer" predlagal, naj bi med Jugoslavijo in Italijo potegnili mejo ter nato izvršili prisilno zamenjavo narodnih manjšin. Dopisnik opozarja, da bi na ta način veliko prepričanih demokratov enostavno izročili komunistom. Zato vprašuje dotičnega zagovornika takih hitlerjevskih surovih metod, kako se to sklada z demokratičnimi in svobodoljubnimi načeli. Čanek zaključuje z ugotovitvijo, da bodo ameriški državljani slov. rodu podpirali demokratične Slovence na Tržaškem, ki zahtevajo ohranitev Svobodnega tržaškega ozemlja, ne oziraje se na nepravično odločitev ameriške vlade.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države $10.00 na leto; za pol leta $6.00; za četrt leta $4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav $12.00 na leto. Za pol leta $7.00, za 3 mesece $4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States $10.00 per year; $6.00 for 6 months; $4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States $12.00 per year; $7 for 6 months; $4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 21 Mon., Feb. 1, 1594

Ahčinovo Sociologijo v roke!

Slovensko časopisje v obeh Amerikah je že poročalo o bogati vsebini nove slovenske knjige: Dr. Ivan Ahčin, Socijologija, I. del. Odlični poznavalci predmeta so delo cenili kot izvrstno in ga nam priporočili.

V resnici so vsi, ki so pripomogli, da je knjiga izšla v sedanjih naših razmerah, vredni vsega občudovanja. Pisec, bogoslovni profesor in vodilni slovenski socijolog dr. Ivan Ahčin pravi v predgovoru: "Natisk in izdajo knjige je z izrednimi žrtvami omogočila "Družabna pravda" v Buenos Airesu, hoteč slovenskim socijalnim študijskim krožkom v zamejstvu nuditi nekak učbenik za proučavanje osnov družabnega življenja."

Stvaritelji dela so pokrili najbolj živo, aktualno, nujno potrebo. Sedanja doba vpije po takem delu. Osnovne silnice in činitelje družabnega življenja mora poznati vsak in sleherni človek si nauk o njih osvojiti kot abecedo, sicer bo kot "nepismen" gledal v sedanje dogodke, pa jim ne bo vedel ne označbe, ne razlage.

Vsakdanji govor ima polna usta "socijalnega," "socijološkega," "družboslovnega" izražanja. Dnevne novice, politične, stanovske, gospodarske, finančne, družinske in osebne težave premlevajo ljudje vsi prepojeni v povodnji vsesplošnega, pa večinoma netočnega, napačnega, celo nemoralnega ali pa vsaj skrajno površnega govoričenja o "socijalnem značaju sedanje dobe." Vojske in revolucije, morije množic, suženjsko delo, omejevanje in uničevanje svobode, nasilja in zločinstva vseh vrst se označujejo, če ne opravičujejo in utemeljujejo kot "socijalni pojavi časa." Huronsko vpitje osnovnih zmot, v hudobnem namenu pri krojenih krilatic, pol-resnic in neresnic, ki so vse pomešane v brozgo "znanstvenega socijalizma" odmeva po vsej zemeljski obli kot "val javnega mnenja." Vsak čuti, da se dušimo v njem.

Ali na drugi strani nas je množica ljudi "najboljše volje," ki zmote ne sprejmemo, pa jo z neverjetno lenobnostjo poslušamo, ker ne zmoremo volje in pridnosti, da bi se resno potrudili in si pridobili vse potrebno znanje o činiteljih socijalnega življenja, moralnih zapovedih pravega socijalnega reda, nauk o družbi in redu v njej.

In vendar je katoliški nauk o družbi, krščanska socijologija katekizem sedanjih dni, tako osnovno potrebna nam je. Človek civilizirane dobe si mora osvojiti ves ta nauk, ker sicer enostavno ne ve, kako naj izpolnjuje največjo zapoved krščanstva, zapoved ljubezni do Stvarnika — Boga in bližnjega — sočloveka.

Težka veda je socijologija. V tako mnoga področja drugih ved sega, da je brez vodila nihče ne more z vsem uspehom študirati. Za vsakogar je posebno blagodejno in lahko, če lahko proučuje tako težko tvarino v svojem materinskem jeziku. Tako tistim, ki so o predmetu brali znamenita dela v tujih jezikih, kot takim, ki se s knjigami v tujih jezikih težje služijo, bo dr. Ahčinova Socijologija dragocena, kot nam je bila v domovini Ušeničnikova. Pisatelj je predaval o predmetu že dolga leta pred drugo svetovno vojno na ljubljanski bogoslovni fakulteti in ves čas po vojni v slovenskem bogoslovju v begunstvu, napisal nešteto temeljitih razprav, delnih študij in člankov preučil vso veliko književnost, ki je nastala v zadnjem in zlasti v tem stoletju in svoje ogromno znanje sedaj vlil po Ušeničnikovem zgledu v jasen, preprost, pa točen slovenski izraz tako, da malo vešč čitatelj kar grabi iz ogromnega zaklada naukov, ki so nakopičeni v vsakem poglavju.

Knjiga je edinstveni primer v begunstvu. Gotovo v največji ponos slovenski begunski skupini. Ali pravico biti nanjo ponosni bomo imeli vsi šele potem, če bo knjiga res uspela med nami vsemi.

Ni to taka knjiga, ki bi "šla" kar sama po sebi. Resna, znanstvena knjiga je. Samo zavest dolžnosti, da tvarino moramo poznati in si jo osvojiti, nas bo nagnala, da jo bo res vsak kupil, da bo knjiga v vseh naselbinah, vseh skupinah, vseh družinah.

Ker smo člani slovenske skupnosti v tujini raztreseni po vseh kontinentih, bo treba veliko dela in dela mnogih, da bi vsaj vest o knjigi in njenem pomenu prišla kar moč do vseh naših ljudi. Če bi se našel **v vsaki slovenski naselbini** vsaj en zaveden človek, ki bi si nadejal nalogo, da bo dr. Ahčinovo Socijologijo priporočil v vsaki slovenski hiši in družini, da bo nanjo opozarjal pri vseh sestankih in ob vsaki priliki, pa bo veliko zaupanje pisca in slovenskih — krščanskih delavcev, ki so združeni v "Družabni pravdi" in so knjigo založili, opravičeno.

Krožki za proučevanje socijalnih vprašanj so se ustanovili že po mnogih naših naselbinah. Drugod jih še ustanovite. **Nič drugega sedaj ni treba, kot vzeti Ahčinovo Socijologijo v roke, voditelj krožka naj čita in razlaga člen za členom, poglavje za poglavjem, sledi naj razgovor in pojasnila, pa bo vsak sestanek opravljen v najboljši prid vsakega člana.** Kjerkoli morete, toplo priporočam, organizirajte nekake zasebne šole z **edinim glavnim predmetom: Ahčinova Socijologija.** Po končani skupini predavanj o poedinih poglavjih knjige priredite prostovoljno medsebojno izpraševanje, ki naj se mu podrede vsi udeleženci. Tako izpraševanje neverjetno razbistri pojme in vtisne tvarino v spomin. Ker je izpraševanje cilj tečaja, se vsak resneje in skrbneje trudi, da si tvarino osvoji in ko koncem tečaja udeleženci pregledajo svoje slabosti in luknje v znanju, postanejo ne le očitno resnejši misleci in delavci na področju, ki so ga proučili, ampak tudi mnogo boljši in iskreni tovariši.

Dr. Miha Krek.

Lasallski glasovi in odmevi

(Piše Matevž iz "Sunny Spot City-a")

La Salle, Ill. — Kljub temu, da je zimski čas nekam pust in dolgočasen, je prvi mesec v letu 1954 že za nami. Kar zdrsnil je v večnost in ni ga več tukaj. Majhen dokaz, kako čas hitro beži naprej. Kmalu bo ta čas tudi povedal: bili ste, odzdaj naprej vas več ne bo! Premišljuj, če imaš kaj časa, kaj je to!

Ko smo nastopili novo leto 1954, so bili razni preroki zelo radodarni z nasveti. O, vse so vedeli kaj se bo dogodilo v tem letu. Nekateri so celo napovedali uro in dan, kaj se bo zgodilo tu in tam. Pač srečni ljudje, ki vse to vedo!

Well! Veliko prerokovanega se nikdar ne uresniči. Namreč prerokovanega po ljudeh. Nekaj se pa uresniči.

Kaj bi pa radi vedeli? Vsak nekaj, kar mu je najbolj ljubo, da bi se zgodilo, skupno vsi, pa veliko. Well, to pa že ni mala reč!

Spencer Moosa, poročevalec, je napisal kaj na primer pričakujejo od nas Amerikancev in pa od časa kitajski nacionalisti. On pravi, da generalisimo Čankajšek pričakuje velikih dogodkov v letu 1954. Kaj pa pričakuje?

Čankkajšek pravi, leto 1954 mora odločiti, kakšen bo svet za naprej. Jaz pa pravim leto ne bo odločilo nič. Ljudje na svetu bodo odločili kako bo. Kako bodo odločali bo pa odvisno od razmer, v kakoršnih že bodo narodi, ki bodo odločevali. Politike se v svetu vedno spreminjajo radi tega, ker se razmere spreminjajo. Zato je politika danes taka, jutri pa taka.

V zadnjih dvajsetih letih smo bili priča velikim dogodkom, ki so s svojimi razmerami spreminjali politiko iz dneva v dan. Ameriški kapital je pomagal po svetovni vojni Nemčiji gospodarsko na noge. Ko so prišle vajeti Nemčije v roke Hitlerju, se je politika spremenila. Hitler je hotel zavojevati najprej Evropo, potem pa še ostali svet. Na Vzhodu je brezobzirno rogovilil Japonec. Oba sta uničevala naš trg ter ogrožala ameriški kapital. Take razmere so spremenile našo politiko in njeno ost naperile tja, odkoder je prihajala nevarnost. Nastala je borba, ki se je končala z našo zmago. Zdaj vstaja nova nevarnost drugje in razmere nas silijo, da ponujamo roko onim, ki smo jih premagali. Tako se spreminja politika, ki izpreminja tudi odnošaje med narodi, ki so danes prijatelji, jutri sovražniki. Gre po določilu, ki je že od nekdaj vodič in kažipot angleški politiki. N a m r e č: Ravnaj se, kakor kaže!

Kako kaže zdaj? Kako bo kazalo jutri?

Evropa je v velikem delu preobljudena. Kulturno in gospodarsko je vsaj do zadnjih časov stala nad drugimi. Vodila je. Anglija ji je stala dolga desetletja na čelu. Njena gospodarska politika je odločevala in sicer vedno tako, da Angležev svoje brade ni nikdar pozabil. Vodil je, pa ne zastonj. Pazil je, da je njegov kapital procvital, rastel, se množil. V tem so Angleži nedosegljivi umetniki. Drugi so težko dihali, propadali — Angležev si je pa vedno znal pomagati iz težav. Druge dele sveta je vedno imel v zakupu in črpal iz njih naravna bogastva, ki so bogatila Angleže. Domačini drugih delov sveta pa so bili vedno bosi in stradali. To je bila in je deloma še vedno civilizacija angleškega kapitalizma. Krščanska? Hm . . . Pa se Angležev tudi s krščanstvom postavlja, pa še kako! To njegovo "krščanstvo" pa je bilo in je še tako, da debeluhar John Bull najraje sam sedi pri mizi in sam zajema iz sklede. Če pa že kdo drug prisede, pa debeluhar s svojim izrednim apetitom vedno skledo tako obrača, da so ocvirki pred njim.. Če niso, je pa vojska!

Amerikanci smo iz drugega testa. Na čelu nam stoji anglosaški duh. Vendar je naš duh pomešan tudi z lastnostmi drugih narodov, zato je vidna razlika. V politiki smo malo drugačni kakor evropski Angleži. Nismo tako trdi in se zdi, da imamo vsaj nekaj neke duše. Ampak gospodarska politika, ki jo vodi brezobzirni liberalizem, diktira tudi nam. Liberalizem ne pozna samaritanstva. Vse je dobro, dokler gre, dokler se vse vrti in prinaša dohodke.. Kadar pa razmere to ustavijo, nastane druga politika.

V Afriki, Aziji in v nekaterih drugih delih sveta so narodi zelo siromašni. V Londonu, Parizu in drugih prestolnicah hodijo ljudje v svili od pet do temena. V Afriki, Indiji, Aziji, pa je na milijone ljudi, ki do žide ne morejo, saj še spodnjih "gat" nimajo, kaj šele hlače! Boste rekli, tam jih ne rabijo, je toplo. Ne povsod, prijatelj! Stopi na newyorške ulice ali v Holywood, pa boš videl zamorke v svili in kako se rade bogato oblačijo, zato ker imajo denar. Ali imajo denar tudi zamorci v Afriki pod angleškimi upravami? Saj morajo v nekaterih krajih še danes nositi v golidah po deset milj daleč gumij, bosi in nagi, skoro brez vsake plače. Ej, čudno je to samaritastvo, kaj ne? Pa vendar je še marsikje tako. Ali naj se čudimo, če se narodi dvigajo v protest proti takemu redu? Ali naj jim zamerimo, če bi n. pr. nagci v Afriki in Aziji radi prišli do lastnih hlač in vsaj do nekega kosa kruha? Prijatelji, to ni nič drugega, kakor dan se dela tudi v Afriki in Aziji.. Tudi tam bo drugo sonce zasijalo nekoč. Pravica je tisto sonce in ta sili na dan.

Tisti, ki takega sonca nočejo, bodo sicer ovirali nastajanje novega jutra. Zato bomo videli v prihodnjosti zopet čudna barantanja. Sovražni si politični tabori se bodo vezali med seboj. Popuščali bodo drug drugemu, samo da bi novo jutro ne nastalo. Kajti liberalni kapitalizem ne bo šel rad s svojega trona, pa ravno tako ne Marksov komunizem, s katerim je prišlo na stotisoče diktatorčkov na svoje trone. Barantala bosta Lucifer in Belcebub. Radi tega bo še marsikatera nova Kalvarija nastala na svetu. A kljub temu pride nekoč novo jutro s svojim svetlim soncem! Pravica bo zmagala!

* * *

— Par takih in takih:

— Ribničana so ljubljanski učitelji pregovorili, da je poslal svojega sina Gašperja v Ljubljano študirat ekonomijo. Gašper se je v Ljubljani kmalu zaljubil v neko zalo natakarico in jo je hodil neprestano gledat v gostilno, kjer je bila v službi. — Seveda ni mogel tam sedeti kar tako pri prazni mizi. Naročal je pijačo in pri tem se je navadil piti. To je pa stalo denar, zato je neprestanjo pisaril očetu ponj. Oče se je tega naveličal, pa tudi njegova mošnja je postala prazna. Zato je prosil občinskega pisarja, da je zanj napisal pismo sinu v Ljubljano.

"Kaj naj pa napišem, oča?"

Ribniški očanec je dejal: "Enega napišite sinu, enega pa njegovemu učitelju", in je začel narekovati:

"Ljubi sin! Mošnjiček se mi je izpraznil, da ni v njem denarcev več — zato se hitro oblec in domov prid prec!"

Za učitelja je pa narekoval tole:

"Visoko kunštni gospod! Tistega rokodelstva ekonomije ne boste mojega sina Gašperja več učili. Ker na mesto ekonomije, se je Gašper naučil polomije!"

* * *

Nekatera dekleta imajo velike težave, da dobe in najdejo može, in potem, ko jih dobe, imajo po navadi križe in težave z njimi.

* * *

Republikanska stranka (Grand Old Party) slavi letos stoletnico svoje ustanovitve. Ustanovljena je bila leta 1854 v Jacksonu, Michigan.

* * *

Najdaljša telefonska direktna zveza je med Londonom in mestom Wellingtonom v Novi Zelandiji, ki je 12,000 milj dolga.

* * *

Mesto Damask v Siriji je najstarejše mesto na svetu, kolikor je bilo mogoče zgodovinsko dognati.

* * *

Benjamin Franklin je bil petnajsti otrok v družini, v kateri se je rodilo 17 otrok.

* * *

Te dni je nekdo, ki ima dosti časa, izračunal, da bi vzelo potrošiti eno milijardo dolarjev, če bi potrošili vsako minuto po en dolar — 2000 let.

* * *

V Ameriki nosi 57.7 odstotkov ljudi očala.

—o—

Odmevi z zadnjega kulturnega večera SKAS-a

Cleveland, O. — Ves teden sem čakal, da se bo kdo javil s poročilom v Ameriški Domovini o kulturnem večeru, ki ga je priredilo Slov. kat. akad. starešinstvo s predavanjem o pisateljevanju Slovencev po prvem slovenskem katoliškem shodu v Ljubljani. Pisatelj g. Karl Mauser nam je predaval o razvoju književnosti in tudi odlično razumljivo podal razne vzroke, ki so povzročili toliko gorja med našim narodom.

Predavanje je bilo zanimivo in poučno, ker smo takorekoč prvič slišali nepristransko opredelitev pisateljev in pesnikov.

Predavatelj je nehote popolnoma uvrstil tudi pisatelje v latinski pregovor "poeta natus" (pesnik je rojen), namreč s takim talentom, ki je rojen v njem, je treba previdnejši ravnati, kakor pa so bile ostrine tako na katoliški kakor na liberalni strani. Zlasti je manjkalo prave ljubezni, ki ne pozna sovraštva, maščevanja in še drugih podobnih slabih dejanj.. Predavatelj je večkrat med besedami vpletal, vsaj tako sem ga razumel, da kadar je kak pisatelj opisal kako življenje kot pogrešno, naj bi zato ne bil preganjan od lastnih bratov. Kakšno čast po smrti je doživel Simon Gregorčič, ko so predvajali v Ljubljani v hotelu Unionu njegove po pok. Sattnerju komponirane pesmi, večkrat so bili razprodani sedeži.

Prav je, da smo dosledni v boju za moralo in vero, toda v tem boju nas mora spremljati ljubezen do sočloveka zlasti, ako je to naš brat, rojak, sosed ali celo sobojevnik kot vojak za človeško lepše življenje.

Zato mi bo neizbrisno ostal v spominu govor našega vladike škofa Rožmana, ki nas je ob priliki pobožnosti pri Lurški votlini v Clevelandu za vse žrtve revolucije v Sloveniji pozval, da molimo prav za vse žrtve, tudi za nasprotnike takozvane zapeljance, sodbo prepustimo Bogu.

Enako povdarja v svojih spisih duhovni svetnik g. Merkun, ki pravi, vsi smo od Boga, zato širimo medsebojno ljubezen in izključujmo kazen in prepir. Oba sta tudi v življenju praktično v neštetih primerih izvajala svoje trditve.

Najnovejši primer potrpežljive ljubezni do lastnega naroda, naj bo dovoljeno navesti, je pač meni dobro poznani akademik — begunec g. Edi Gobec. Vsak, ki ga pozna in je nepristranski, mora priznati, da je njegova požrtvovalnost in potrpežljivost istega občudovanja vredna, kakor hrabrost male čete Lakedemonov. Tej je enak njegov klic na pomoč za ohranitev samostojnosti Slovencev, ki smo raztepeni po vsem svetu! Klic po ohranitvi naše vere in kulture! Vredno je omeniti, da ga pri njegovem delu prav nič ne motijo utrujeni in obteženi Slovenci! Zato ga brez strahu lahko podpiramo.

Druga važna ugotovitev predavatelja Mauserja je bila, ker je razvrstil pisatelje in pesnike. Prav je povedal, da so bili ti preveč enostranski. Ako je bil pisatelj bajtarjev sin, je pač opisal bajtarjevo življenje, gruntarjev zopet gruntarja, nihče izmed katoliških pisateljev pa se ni lotil zgledne krščanske delavske družine, ki bi bila zgled družini, ki je tavala v temi levičarstva in obenem v svarilo tistim, ki hočejo biti katoličani in kljub temu prizadenejo delavskim družinam mnogo krivic. Morda bi bilo mnogo manj krvi nedolžne prelite v naši revoluciji, ako bi bile naše katoliške knjižnice lahko postregle bralcem z romani o krščanskih delavskih družinah in marsikatera katoliška delavska družina bi ostala zvesta svojim idealom, tako pa smo vse prepustili vsiljenim takratnim socialdemokratom pozneje komunistom.

Še ena ugotovitev je potrebna. Med zadnjim razgovorom po predavanju je nekdo omenil, da bi bilo težko s takimi romani, ker delavskih družin ni bilo mnogo, zato tudi ni bilo doma prilike za take romane. Ta pripomba je bila zelo pogrešna, kajti Slovenci smo imeli in imamo toliko delavcev, da bi nam nikdar ne zmanjkalo gradiva za poučne romane.

Pred kratkim sem bral v nekem misijonskem listu važno ugotovitev; človek, narod gre tja, kamor ga eden ali drugi kot prvi popelje. V Ljubljani, na Jesenicah, zlasti v Tržiču je bilo dovolj delavskih družin. Tržič je bil vedno znan, kako so tam že pred 50 leti in pozneje častili sv. Jožefa kot patrona delavcev. Tudi v Trbovljah niso zaostajali, čeprav so bile razvpite, da so socialisti v večini. Tam je lepe uspehe žel pokojni duh. svetnik Ratej, ki je predsedoval mnogo let skupini "Zveze bojevnikov," ki je štela nad 800 članov, kolikšni bi bili šele njegovi uspehi, ako bi bilo njegovo delo spremljano z lepim delavskim romanom.

Nikakor pa nisem mogel razumeti ugotovitve predavatelja, da je pisatelj našel gostoljubje v katoliški "Mladiki" in sicer isti pisatelj, ki je istočasno našel streho v reviji nasprotnega tabora in to kljub strogi ločitvi duhov po svetovnih nazorih.

Pri predavanju smo pogrešali mnogo novonaseljencev, ki bi lahko mnogo pridobili za obstoj naše kulture.

Tu sem si dovolil napisati le svoje misli, ki jih je rodilo zadnje predavanje o književnosti Slovencev po prvem slovenskem katoliškem shodu v Ljubljani.

Rudolf Lukež.

—o—

— Cascade predor na Great Northern, ki je zvrtan skozi Caskadsko gorovje, je najdaljši na zahodni polobli. Meri 7.79 milj.

Malenkovega godu niso praznovali

V Sovjetski zvezi so Stalinov rojstni dan vedno izredno slovesno praznovali. To je bil nekak splošni narodni praznik. Rojstni dan sedanjega oblastnika, Stalinovega naslednika Georgija Malenkova pa je minul neopazno. V satelitskih državah so menda pripravljali proslave, pa je prišlo naročilo iz Moskve, naj jih opuste.

KRAMLJANJE

Ivan Boštjančič, urednik Glasa naroda, vzdihuje z Mrs. Roosevelt po brezskrbnih časih v zgodnjih letih 1900, ko še ni bilo nobenih 'izmov,' da bi sumili eden v drugega." Ivan, ki se sicer zelo rad trka na svoja progresivna prsa, bi zgleda rad nazaj čase, ko ni bilo delavskih unij, ko ni bilo zavarovanja zoper brezposelnost, ko ni bilo "Social Security." Res čeden progresivec je to! In veste, zakaj si Ivan želi nazaj v tisti čas? — Ker še ni bilo nobenih McCarthyev, ki bi gledali komunističnim bratcem malo bolj na prste. V teh časih "sežiganja knjig in preganjanja idealistov" se pa Ivan ne boji samo za sebe, ampak sodi, da bi preganjalci komunistov utegnili spraviti v koncentracijsko taborišče celo Mrs. Roosevelt in bivšega predsednika H. Trumana. Joe bi dejal, da si bosta Mrs. Roosevelt in H. Truman znala brez Ivana boljše pomagati kot z njim! Sicer pa velja še vedno stari rek: Če psu na rep stopiš, zacvili.

* * *

Neki Anton Zornik iz Herminie, Pa., ki napada F. Keržeta zaradi predlagane poroke med Enakopravnostjo in Prosveto, se je znebil tudi tegale stavka: "Br. Kerže naj ve, da se zaletava v našo boginjo svobode." — So res reveži, ki časte take boginje in se navdušujejo za tako svobodo!

* * *

V takozvanih naprednih časopisih veliko razpravljajo o njih združitvi. Popisali so z raznimi predlogi in protipredlogi cele strani, pa ni nobenih znakov kakega napredka. Ivan iz New Yorka je nad temi napori obupal in poziva svoje pristaše, naj gredo pridno na delo in pomagajo reševat njegovo potapljajočo se barko, ker z graditvijo skupne barke ni nič. Kljub vsej naprednosti in vnemi za "občo slovensko stvar" se fantje drže načela, da je vsakemu njegov žep najbližji — kadar se namreč vanj devlje.

* * *

Iz pisanja "naprednega" časopisja zgleda, da se tukajšnji slovenski progresivci drže uradne Titove linije in odklanjajo "po Zahodu zastrupljenega M. Djilasa." Navdušeni "svobodnjaki" se kar ne morejo nehati navduševati za diktaturo in nasilje, čeprav so v Ameriki—morda pa prav zato?

* * *

Da bi zmanjšali vtis, ki ga je napravila odklonitev povratka Titovega trgovskega zastopnika v domovino, so titovci vrgli v svet vest, da je "ameriški način življenja," za katerega se je nekdanji titovec S. Djurovic, navdušil, neka mlada Amerikanka. V koliko je to res ali ne, se bodo S. Djurović in titovci že sami pomenili, za nas je zanimivo to, da je Titov konzul brez očetovega dovoljenja odpeljal Djurovićeve otroke na jugoslovansko ladjo, ki bi jih naj prepeljala v Jugoslavijo, pa jih je moral nato na očetov protest vrniti ameriškim oblastem. Nekoliko nerodna je vsa zadeva torej tudi s te strani. — Mar v Jugoslaviji res ni mogoče najti poštenih in dostojnih ljudi, ki bi zastopali v tujini njene koristi? V Jugoslaviji da, med titovci ne! To nam pove Djurovicev slučaj čisto jasno!

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

17. Jezuiti in kapucini. Katoliško slovensko slovstvo. Hrenovo kulturno delo in njegova smrt.

Leta 1607. se je ustavila naselbina v Ljubljani. Nadvojvoda jim je daroval za stavbišče vicedomski vrt (sedaj "Zvezda"). Stanovi so dovolili za zgradbo cerkve in samostana 1500 gld. Že naslednje leto (31. avgusta) je škof Hren z veliko slovesnostjo posvetil novo kapucinsko cerkev. V svojih koledarskih zapiskih opisuje slavnost sledeče: "K temu posvečenju je došlo iz treh dežel v izprevodu 35 župnij. Bilo je navzočih šeststo zastav in do dvajset tisoč ljudi, tako da v Ljubljani še nikoli, kar ljudje pomnijo, ni bilo videti toliko ljudstva zbranega." Kako so redovniki delovali, poroča Hren v nekem pismu: "V novem samostanu očetov kapucinov so nemške pridige, ki jih obiskuje ljudstvo in celo plemiški krivoverci s posebnim občudovanjem. Tako da v kratkem času upamo v vinogradu in na polju Gospodovem na bogato žetev."

Najboljše priznanje uspešnega delovanja očetov kapucinov je bilo, da je nadvojvoda Ferdinand zapored ustanovil še druge naselbine v svojih deželah.

V Celju se je začel graditi kapucinski samostan 1. 1611. na zemljišču nekega meščana. Ustanovnik si je izprosil od generalnega komisarja kapucinskega reda v Veroni zadostno število redovnih duhovnikov, ki naj bi iztrebili ostanke luteranstva v Celju in okolici in utrdili katoliško vero. Zgradba samostana in cerkve je bila leta 1615. dovršena. Oboje je škof Tomaž Hren 14. novembra posvetil.

V Radgoni je prizidal pater Jakob Rosolenz iz Stainza k cerkvi, ki je bilo lastnina proštije, samostan in je oboje leta 1614, izročil kapucinom. Radgonski kapucini so imeli hude boje z ogrskimi protestanti. Okoli leta 1635. so bili trije očetje kapucni od ogrskih kalvincev umorjeni in vrženi v Muro.

V Mariboru je 1. 1613. posestnik mariborskega gradu, Janez Jakob Kisel, grof kočevski in višji komornik nadvojvoda Ferdinanda, ustanovil kapucinom cerkev in samostan. Vendar je zgradba le počasi napredovala. Šele leta 1624. je sekovski škof Jakob Eberlein cerkev posvetil.

V kratkih presledkih so potem sledile nove redovne naselbine v Ptuju (1615), Trstu (1617), Beljaku (1627) pri Sv. Križu na Vipavskem (1634), v Kršknem (1640), v Kranju (1640), v Novem mestu (1658), v Celovcu in Škofji Loki (?). Za samostansko stavbišče v Loki je meščan Sebastijan Lukančič že 1. 1647. v oporoki volil svoj vrt. Preteklo je pa še mnogo let, preden se je porabilo volilo v določeni namen. Šele 19. septembra 1705 je prosil štajerski provincial o. Lambert cesarja Jožefa I. dovoljenje, da se ondi sezida samostanček (hospic) in zraven njega mala cerkvica. Ko je došlo dovoljenje, so začeli zidati kranjski kapucini, ki so sloveli tudi v Loki kot izvrstni pridigarji. L. 1710. sta bila cerkev in samostan dogotovljena.

Ako pogledamo veliko število kapucinskih samostanov, ki so se tekom 17. stoletja ustanovili po naših deželah, moramo reči, da noben red ni imel kdaj pri nas toliko naselbin, kakor kapucinski. Kaj jih je ljudem tako priljubilo?

Pred vsem so bili kapucini dobri pomočniki svetnim duhovnikom, tembolj ker je v začetku 17. stoletja duhovnega naraščaja še precej primanjkovalo in je bilo dušno pastirstvo po tedanjih župnijah, ki so obsegale velika okrožja, zelo težavno. Kapucini so sloveli kot ljudski govorniki in misijonarji. Junaški zgled krščanske ljubezni do bližnjega je dajal red za časa velike kuge v letih 1679—1682. Prostovoljno je šlo takrat mnogo očetov kapucinov med okužence v bolnice in zasebne hiše, četudi so se s tem izločili iz človeške družbe in zapadli gotovi smrti. Število vseh kapucinov, ki so postali žrtve svojega poklica, ni znano. Redovna mrtvaška knjiga štajerske provincije beleži na Celje štiri, Maribor tri, Ptuj dva, Radgono osem, Gorico dva.

Močno so vplivali kapucini na preprosto ljudstvo s pasijonskimi igrami in sprevodi. V Ljubljani so jih začeli prirejati okoli 1. 1617 in sicer izprva na veliki četrtek po noči ob gorečih svečah in plamenicah, potem pa stalno na veliki petek. Udeleževali so se sprevoda vsi ljubljanski rokodelski cehi s svojimi banderi. Igralci so večjidel izražali v latinskih in nemških verzih to, kar je kazala podoba, ali pa so to predstavljali s kretnjami in vedenjem.

Vloge so izprva prevzemale osebe iz visokega plemstva in meščani; za jude so bili navadno Trnovci in Krakovci. Gorečnost za ta sprevod je bila v začetku 17. stoletja tolika, da so celo deželni stanovi zanj podarili 1000 gld. Najbolj je pa skrbela za potrebno opravo bratovščina Odrešenika sveta in marsikatero leto dovolila do 100 tolarjev podpore. Ob ustanovitvi ti sprevodi niso imeli namena tjudi samo ganiti k pobožnosti, ampak dati vernemu ljudstvu tudi priložnost za javno pokoro. Zato je bilo videti v sprevodu veliko množica bičarjev, križenoscev in drugih spokornikov. Enake sprevode so napravljali kapucin tudi v Novem mestu, Kranju, Škofiji Loki in morda tudi drugod. Ljudje so jih prihajali gledat od blizu in daleč. Posebno važnost imajo pasijonski sprevodi, ki so jih napravljali od leta 1721. kapucini v Škofji Loki, in sicer ne samo zaradi svoje izvirnosti in nenavadne obsežnosti, temveč tudi zato, ker so se vršile v slovenskem jeziku. Igralci so bili slovenski meščani in kmetje iz vasi okoli Loke. — V jezuitskih šolskih igrah in loških pasijonskih sprevodih imamo prve začetke slovenske dramatike. Kmalu so prirejali tudi drugod po Slovenskem igre verskega značaja v ljudskem jeziku. Tako čitamo, da so v Rušah pri Mariboru, kjer je bila sloveča božja pot, že okoli leta 1700, imeli navado, o prazniku Imena Marijnega pred cekvijo uprizoriti kako igro v nemškem ali slovenskem jeziku.

(Dalje prihodnjič)

Prijatel's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogal St. Clair Ave in E. 68 St.

ČE HOČETE . . .
prodati ali kupiti posestvo ali trgovino, obrnite se do nas
JOS. GLOBOKAR
986 E. 74th St.
HE 1-6607

KOLEDAR DRUŠTVENIH PRIREDITEV

1954	FEB.					1954
Sa	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

FEBRUAR

6.—**Dr. France Prešeren št. 17** SDZ priredi za svojo 40-letnico ples v SND na St. Clair Ave. Igra Pecon in Trebar orkester.

14. — **Koncert Pevskega zbora** "Slovan" v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Začetek ob štirih pop.

27. — **Društvo sv. Cirila in Metoda** št. 18 SDZ priredi ples v proslavo 40-letnice v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Igra Kenny Bass orkester.

28. — **Dramatsko društvo "Lilija"** priredi ob treh pop. v Slov. domu na Holmes Ave. "Veselo pustovanje."

MAREC

21.—**Oltarno društvo fare Marije** Vnebovzete priredi zabavo v šolski dvorani ob 7. zvečer.

APRIL

11. — **Glasbena matica priredi** koncert slovenskih pesmi v S. N. D. na St. Clair Ave.

Domovina v listih in pismih

Pismo matere, ki je bila pod okupacijo preseljena

V okrajih Krško in Litija so nacisti slovenske družine preselili v Nemčijo, tja so pa potem naselili Kočevarje. Ti preseljenci so morali vse pustiti s hrano, pohištvom in obleko, le malenkost so mogli vzeti s seboj v ročni prtljagi. Po vojni so se vračali. Pa so nekateri imeli smolo, da so jih na poti še enkrat oropali sovjetski vojaki. Tako-le piše: "Nahajam se v veliki revščini s svojimi malimi otroki. Imam dve dekleti in dva fanta, stari do 12 let. Vsi so za šolo, noben nima prave obleke ne za šolo ne za cerkev. Pa dekleta še gredo, fante pa nimam v čem poslati, ko so v samih flikah. Kako naj kupim? Mož je bolan, jaz sem tudi na živcih bolna in za delo zelo slaba. Zdravil ne morem kupiti. Zemlje imamo malo, da niti krave ne morem rediti. Imeli bi, ako ne bi bili pregnani v Nemčijo. Ko smo prišli domov, smo našli vse opustošeno, niti bajte ni bilo več. Med potom domov so nas pa še Rusi izropali. Pa vse to bi bili preboleli, ko bi bili mladi in zdravi. Pa še tudi zaradi let bi šlo, če bi le zdravje bilo!" Režim je tedaj veliko dobil od UNRA-e in bi moral pomagati posebno takim vsled preselitve popolnoma osiromašenim družinam. Toda UNRA-e blago je šlo za pripravo volitev in za Sovjete. Vrhovni šef teh dobav za Jugoslavijo je bil ruski polkovnik. S tem je vse povedano.

Kako dela socializirana trgovina

Liter župskega vina (ružice) 11 stopinj alkohola se plača kmetu po 36.60 din, trgovina na debelo ga prodaja po 90-120 din, trgovina na drobno okoli 120 din, v gostilni pa plača konsument 160 do 180 din. Tako poroča belgrajski "Privredni pregled" od 7. dec. Čeprav je pridelek letos bil dober (z izjemo Slovenije), skoro trikraten napram letu 1952, vendar cene v prodaji na drobno niso nič zmanjšane, temveč napram l. 1952 celo zvišane. Odkupna podjetja se dogovorijo za odkupne cene in jih potem strogo držijo. Vendar so pa velike razlike po pokrajinah glede odkupnih cen. Tako je bilo plačano v Srbiji belo vino po 3.70 za stopnjo alkohola (za liter z 10 stopnjami alkohola torej 37.00 din), ružica po 3.30 za stopnjo alkohola, v Vojovodini belo pa 4.00 za stopnjo, v Dalmaciji in Istri belo vino po 3.80 din za stopnjo, črno po 3.50 din. V Sloveniji pa trdi list, da so bile odkupne cene skoro dvakrat višje kot v Srbiji. — Vinogradnik torej ne dobi v socialistični trgovini niti četrtine tega, kar konsument plača. Pa toliko kričijo, kako vse delajo za tem, da bi dvignili življenjski standard. Dejansko dvigajo cene, znižujejo pa življenjski standard.

Piše domobranska vdova

Vdovam domobrancev, pobitih v l. 1945, niso priznali nobenih socialnih podpor niti vdovam samim niti otrokom. Tako so tudi te obsodili na smrt — z gladom. Takole piše vdova: "Sem uboga revna vdova. O možu od l. 1945 ni nobenega glasu. Imam šest otrok. Imamo le nekaj arov svoje zemlje in skromno leseno bajtico. Lahko vidite, da imamo težko življenje . . . Prosim, če bi mi mogli kaj pomagati v obleki. Saj bo vse prav prišlo pri taki družini. Sin pride jeseni od vojakov. Kaj naj obleče? Starejša hčerka bi se imela poročiti. Pomislite, kako mi je hudo, ko nimam sedaj še niti dinarja in kje naj dobim vsaj najpotrebnejše. Ostali štirje so dobri učenci in bi jih dala rada kaj učit, pa kako naj zmorem to brez vsake pomoči! . . . In še to prosim, spominjajte se nas v molitvi, da bi se ljubi Bog usmilil tisočerih otrok brez očetov, žena in vdov, ki pretakajo grenke solze v nemili usodi našega življenja." Zamislite se malo v to bedo in mogoče si boste mogli kje kaj pritrgati, da bi pomagali. Te vdove sredi svojih sirot ne lažejo in prosijo samo, ker jih strašna beda priganja k temu.

Nov zakon za zadruge

Med številnimi načrti zakonov in uredb, ki naj pripravijo novi gospodarski sistem, je tudi načrt uredbe o kmetijskih zadrugah. Toda kmetijska zadruga je sedaj samo nekaj prehodnega, ker se na koncu iz vsake zadruge razvije socialistično podjetje. Takole odreja uredba prehod zadružnega obrata v socialistično podjetje delov. kolektiva: "Vsak delovni kolektiv, ki vrši posebno gospodarsko poslovanje v okviru kmetijske zadruge, lahko zahteva od zadruge, da se organizira kot gospodarsko podjetje, delavnica ali kot samostojni obrat." (Čl. 4 načrta). Če si torej kmetje ustanovijo zadrugo, potem bo šla zadruga skozi tele spremembe. Začetna oblika: zadruga sama vrši gospodarsko poslovanje. Prehodna oblika: zadruga vrši svoje zadružno poslovanje s pomočjo zadružnega obrata. Zaključna oblika: zadružno poslovanje se popolnoma osamosvoji in obrat organizira kot gospodarsko podjetje, socialistično, ki ima z zadrugo samo še pogodbeno razmerje.

Primer. Kmetje si ustanovijo svojo mlekarsko zadrugo. Sami vršijo vse posle v mlekarni. Kmalu jim je potreben mlekar in še tudi tajnik za pisarniške posle in knjigovodstvo. Oba spoznata, da lahko samostojno vodita mlekarski obrat zadruge in se osamosvojita kot socialistično podjetje delavsgega kolektiva, četudi sta samo dva. Kmetje se morajo z njima pogoditi, po kakšnih cenah bosta prevzemala mleko. Ravno tako je z vinarsko zadrugo, zadrugo za nabavo in vnovčevanje itd. Razume se, da kmetje pri takem položaju ne bodo ravno imeli veselja ustanavljati zadrugo, da bi si jo potem vzela dva ali trije zadružni uslužbenci.

Zakaj take določbe? Zato, ker bi pomenil mlekadrski obrat v rokah kmetov izkoriščanje delovne sile: mlekarja ali tajnika. Ustava pa pravi, da je tako izkoriščanje nedovoljeno in da ima delovni kolektiv pravico, da vodi obrat zadruge kot socialistično podjetje in k večjemu plačuje za uporabo osnovnih sredstev prispevek kakor ga delavski kolektivi plačujejo komuni. Med temelje družbene ureditve spada po novi ustavi "samouprava proizvajalcev v gospodarstvu" in med osnovne državljanske "pravice pravica vodstva gospodarskih organinacij po delovnih kolektivih."

Nova skupščina

Nova skupščina, izvoljena 22. novembra lani, ima tudi svet proizvajalcev, ki naj bo izrazito predstavitelj delavcev v socialističnih podjetjih. Zato kmetje, ki niso v delovnih zadrugah, nimajo pravice voliti zastopnike v svet proizvajalcev. **Kmetje torej niso več politično polnopravni, razen če so organizirani v kmetijski delovni zadrugi.** Potem seveda izgleda zelo čudno, ko vidimo, da je v svetu proizvajalcev 135 delavskih zastopnikov, pa le 67 kmetskih. Če to preračunamo na število prebivalstva, ima 150,825 kmet. prebivalcev enega zastopnika, 30,239 delavskega prebivalstva pa enako enega zastopnika. To je tudi eden izmed načinov, kako nagniti tehtnico v korist industrijskega prebivalstva in v škodo politično manj zanesljivega kmetijskega sektorja. Sam svet proizvajalcev je tudi presenetljivo podoben v svoji organizaciji bivši integralni nacionalistični vladi Mussolinijeve korporativne države. (J. B. Hoptner, The Soviet Orbit.)

ENKRAT OD DRUGE STRANI — Bivši francoski predsednik Vincent Auriol fotografira časnikarje, ki so v preteklosti tolikokrat fotografirali njega.

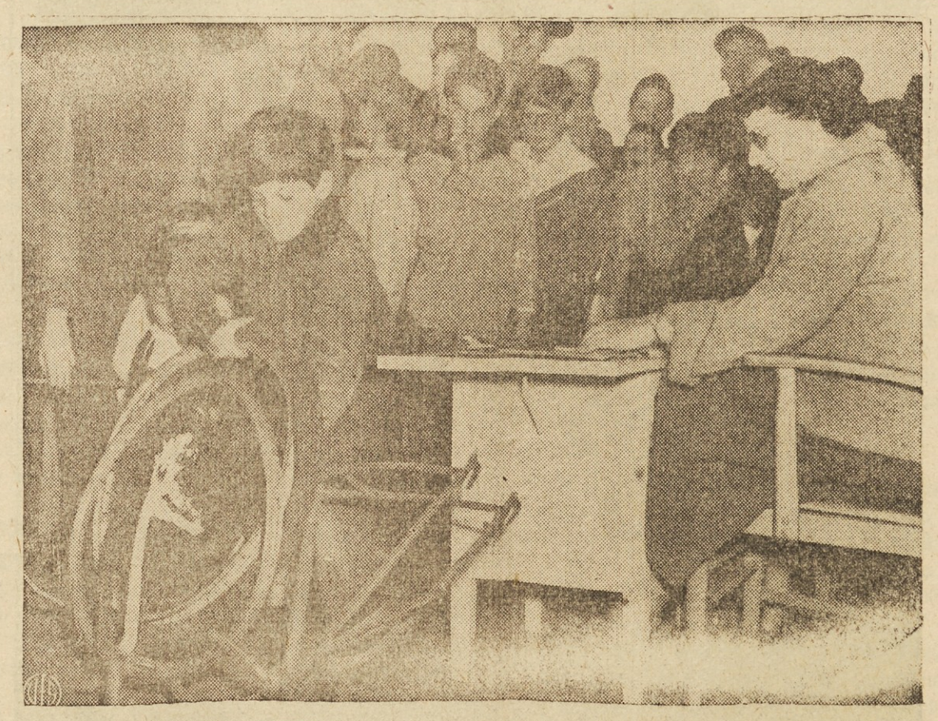

KAJ BO ŠE VSE IZ NJEGA? — Srečen kot človek s prvim Cadillacom spravlja 11-letni Paul Milburn ropotijo, ki jo je kupil na lictanti v Redwood City, Calif. za 25c. Z bratom sta iz starine sestavila kolo, ki je kar dobro uporabno. To je res prav po amerikansko!

Moški dobijo delo

Pipefitters
Millwrights
Small Tool Repair

Prosilec za popravo mala orodja mora imeti vsaj 4 leta izkušnje v popravljanju električnih in drugih strojev.

Mora biti pripravljen delati katerikoli šift. Visoka plača od ure.

Oglasite se od 8 zj. do 4::30 pop. od pondeljka do petka pop.

FISHER BODY
(Euclid Plant)
Division of
General Motors Corporation
20001 EUCLID AVE.
EUCLID, O.
(25)

Ženske dobijo delo

PRILOŽNOST ZA DEKLE
ZA DELO V BANKI
TELLER
Izkušena ali učenka
delo poln čas
Prijazne delovne okoliščine
ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.
6235 St. Clair Avenue
HE 1-5670
(x)

Gospodinja

Ženska z nekaj vaje v bolniškem negovanju, ki bi hotela prevzeti skrb za starejšo ženo hrvaškega rodu in opravljati hišno delo na 7504 St. Clair Ave. (zadaj, stan. 3), se naj oglasi tam ali pa kliče HE 1-9793. (22)

MALI OGLASI

Iščejo stanovanje

Zanesljiv par z enim otrokom išče 4 ali 5 neopremljenih sob blizu sv. Vida fare. Kličite UL 1-3868. (21)

Za 2 družini

6 in 6 sob, E. 77 in St. Clair Ave., nanovo barvano. $3,000 gotovine. Kličite MA 1-4450 ali zvečer EV 1-2550. Howard R. Turner. (21)

Opremljena soba

se odda v najem poštenemu moškemu. Vpraša se na 1083 E. 67 St. —(21)

Hiša naprodaj

Hiša za 1 družino, 5 sob, trojna garaža, na 14937 Sylvia Ave. Kličite MOntrose 2-5887 ali pa MAin 1-3786. (22)

Tri hiše naprodaj

Na 1156 E. 74 St. so naprodaj tri hiše na enem lotu. Kličite za pojasnila HE 1-6738. (21)

Stanovanje se išče

Zakonski par s tremi sinovi išče stanovanje 5 ali 6 sob v okolici St. Clair Ave. Pokličite HE 1-8673. (22)

Avtomobil naprodaj

Buick-50, Roadmaster, v zelo dobrem stanju se proda. Garancija za nov avtomobil. Oglejte si ga pri Brodnick Bros. Furniture Dealers, 16013 Waterloo Rd., tel. IV 1-6072. (21)

NAPRODAJ

Na Locherie Ave. blizu E. 185 ceste, 4 in pol sobni zidan bungalow, samo 2 leti star, opremljen z vsemi modernimi potrebami, plinska kurjava, aluminijasta zimska okna in mreže, garaža z dovozom. Lot 50x140.
Za podrobnosti vprašajte:
KOVAC REALTY
960 E. 185 St. KE 1-5039
(25)

Naprodaj

Nov, samo nekajkrat rabljen stol na kolesih ugodno naprodaj pri Frank Glavič, 1531 E. 70 St. Kličite HE 1-6731 po 6. uri zvečer. —(22)

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

Emil Ludwig:

NAPOLEON

ZGODOVINSKI ROMAN

DRUGA KNJIGA
HUDOURNIK

Odtod podi naprej. Osem dni vrta neprestano s svojimi vprašanji v vsakogar, ki ga sreča. Kajti ustavil se je v Aix-u, kjer ga dohiti prepis starega pisma iz Pariza, ki mu ni prišlo v roke: "Direktorij Vas pričakuje, general, Vas in hrabre čete ki so z Vami!" To je panika vlade, ki išče rešitelja! Kaj je zdaj najpametneje? Počakati še nekaj dni, najprej pisati, nato priti. "Egipet, piše v Pariz, je zavarovan zoper vsak vpad in je popolnoma v naših rokah." Časopisi da so mu prišli v roko šele koncem julija in "odpotoval sem še tisto uro. Na nevarnosti nisem smel misliti, moj prostor je tam, kjer se mi je zdela moja navzočnost najpotrebnejša. Tudi če ne bi imel fregate, bi me to čuvstvo prisilo, da bi se zavil v plašč in da bi skočil v katerokoli drugo ladjo. . . Egipet sem izročil najboljšim rokam, Kleberju; bil je že popolnoma preplavljen, Nil je bil lepši kot kedaj v zadnjih petdesetih letih."

Tako umnega sla pošlje v Pariz, da bodo gospodje vedeli, kdo prihaja. Cestovanje se mu izpremeni v nekako Via Triumphalis, povsod ga pozdravljajo topovi. Valence — tu spozna v množici ubogo malo gospodinjo one kavarne z biljardno sobo in podari spominek na Orient. V Lyonu mora rad ali nerad izgubiti dve uri; nekdo je v vsej naglici spesnil slavnostno igro: "Junakov povratek". Ali nobena izmed teh počastitev ne pokaže tako jasno, kako brezprimerno je že takrat učinkovalo njegovo ime, kakor smrt enega izmed najboljših deputatov, Baudina, ki je pri vesti o njegovem povratku radostno vzkilnil in se mrtev zgrudil na tla: luč, ki je izhajala iz njega, je bila tako močna, da je lahko ubijala.

Pariz prihaja bliže in bliže. Bonaparte prisluškuje neprestano. Le, kar ga zadeva kot zasebnika, — o Jesephini ne sme vprašati nikogar. Ali je že ločen? Kje so bratje? Včeraj je bil Pariz obveščen: zakaj mu ne pride nihče naproti? In ona? Ali bo naposled vendarle stala v svoji sobi med ogledali in se smehljala? Jutro se sivi v potnem vozu; to so carinske straže, to vnanji bulvarji, zdaj zavije v svojo malo ullico, tam stoji njegova hiša. Kdo stoji sam na pragu?

Mati.

XVIII

"Bonapartov povratek je eden izmed tistih dogodkov, ki jih spočetka ni mogoče verjeti. Novica se je zvečer v trenutku razprostranila po gledališčih in družbah. Celo v najtemnejših beznicah so pili na njegovo vrnitev. Če ne bi bilo od tega čudovitega človeka vsega pričakovati, bi se ti moralo zdeti, da sanjaš . . . Vsi ga pozdravljjo z nestrpnostjo, kajti vsakomur vrača upanje . . . vsem se zdi, da prihaja ž njim slava, mir in sreča."

Te besede lahko bere naslednjega dne v časopisih in vrhu tega vsak dan poln koš pravilnih in krivih podatkov o svojem nastopu, vnanjosti, obrazu in obleki. Celo nasprotno časopisje, ki si noče ničesar prikrivati, izraža pri njegovem povratku upanje: "Njegov pohod v Egipet se je ponesrečil, toda kaj zato? Njemu zadostuje, da ga je zopočel; mi pa bomo morali seveda drago plačati, če bomo hoteli izvedeti, kam vede njegova drznost. In vendar se zdi, da nas vse, kar je tvegal, navdaja z novim pogumom." Vse ga pozdravlja, njegovi načrti se krepe.

Le žene ni nikjer. Ko je med obedom pri Gohierju, prvem izmed petih direktorjev, začula novico, se je prav tako prestrašila kakor njen gostitelj. Oba imata slabo vest, vsak iz drugih vzrokov: pod obema grmi vulkan. Barras, kateremu je menda tudi v teh časih zdaj pa zdaj kazovala **svojo naklonjenost**, ji je že zdavnaj svetoval, naj se loči od napol izgubljenega pustolovca in naj se poroči z lepim Hippolytom. Pisem ni prejemala nobenih: kdo ve, ali so bila na potu prestrežena, ali jih sploh ni pisal.

Le po sovražnem vedenju svojega svaka je sklepala, kaj se pripravlja: zdaj je bilo treba stvari prehiteti. Pravkar je Pariz elektrizirala vest o njegovi veliki zmagi nad Turki. Ali ni tedaj bolj pametno, ostati v varnem pristanu? Prav tako neodločna kakor lahkomiselna je poslednje tedne koketirala s spravo; zakaj, da jo bo naposled dosegla, če jo bo le res hotela, ji pravijo ogledala in moški.

Tam zą mizo pa se obvlada, kakor se obvlada tudi Gohier. Družba trka na njegov povratek, se smehlja; ona pohiti domov, vzame vse, kar jo lahko polepša, s seboj in že drdra njen potni voz skozi mestna vrata. Njena misel je: Sovražnika je treba presenetiti z naglico; ali ni to njegova skrivnost? Preden bo slišal te hudobne jezike, bo te dni in noči na potovanju zopet njen!

Toda zgrešila je smer. Ko izve, da je Bonaparte že mimo,, hiti nazaj, a izgubi tri dragocene dneve, v katerih mu bratje in sestre, ki se vsi zbero pri njem, napolnijo ušesa z njenimi skandali. Zaupniki ga sicer svare, naj se z ločitvijo ne smeši pred Parizom kot varani mož. Ali on izjavlja odločno: "Ne, mora iz hiše. Kaj me brigajo jeziki! Čez tri dni ne bo nihče več govoril o stvari." Hkratu da zložiti njene kovčega in njene dragotine pri hišnem vratarju, da ne bi več prestopila praga. Ali je mogoče očitneje kazati bojazen saradi svoje slabosti.

Josephina pride, se prebije skozi prvo strelsko črto, udre v trdnjavo. On se je zaklenil. Ona kliče in prosi pred njegovimi vrati. Kajti čim glasneje je udarjalo njegovo ime iz ljudskih ust na njeno uho, tem večje upanje je vstajalo v nji, tem bolj je kopnel ostanek njenega ponosa. Ali trdnjava se ne uda. Naposled pritegne za poslednji napad pomožne čete: Hortenzija in Eugene morata pomagati, vsi trije prosijo, klicejo, jočejo. Tako mine ena noč.

Ali je zmedel smešni prizor, čigar motivi morajo biti vsakomur jasni, tega velikega poznavalca človeške duše? Ali je Bonaparta preslepila ženska?

Tam leži leto dni po odhodu s polno glavo načrtov, kako bi si osvojil ta narod, in si misli:— Varali so me vsi: vlada, stranke, tovariši so me skušali odsotnega nevarnega tekmeca odriniti od oblasti, da ne bi omejeval njihove. Nihče si ga ni želel nazaj, dokler je bil daleč, gotovo niti bratje ne. In to muhasto bitje, ki mu nisem nikoli omejeval elegantnih nagnjej, naj bi leto dni žalovalo in krepostno čakalo svojega moža, čigar povratek se ji je zdel vsak dan bolj negotov?

Kadar sem pri nji, je dražestna. Če sklenem v tem ugodnem trenutku premirje, bo sprejela vse moje pogoje, hkratu pa se lahko zavarujem za vso prihodnost. Kakšen čudovit glas ima! Prikupna gotovo tudi ni manj, nego je bila, sicer ne bi imela toliko častilcev. Kakšna goska je bila v primeri s to Kreolko žena onega poročnika in vendar ni znala roditi otrok! Kje najdem žensko, ki bo kot ljubica in kot žena popolnejša od Josephine? In ali ni rodila dveh otrok?

Odpre ji vrata in z junaškim molkom zataji za zdaj in za vselej vse očitke, ki jih ima na jeziku. Prihodnji dan se mu ona izpove dveh milijonov grehov. Poplača jo z molkom.

Bratje so nezadovoljni — "s starim mehom" — kakor pravi Pavlina, še bolj sestre — ali nihče ne tvega besede.

Razen tega tudi ni časa za debate. Dogodki trkajo na vrata. Bratje za njegove odsotnosti niso držali križem rok. Joseph, ki je bil prej njegov poslanik v Rimu, je stal zdaj kot poslanec v Parizu na straži. Lucien je vodja opozicije, čeprav še nima potrebne starosti, ker jih ima komaj štiri in dvajset.

(Dalje prihodnjič)

—o—

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

V blag spomin

TRETJE OBLETNICE SMRTI NAŠE PRELJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE SOPROGE IN MATERE

Johane Rožič

ki je za vedno zaspala dne 1. februarja 1951

Leta tri v grobu počivaš,
misli pa k Tebi hite,
pri Bogu zdaj srečo uživaš,
'zabili ne bomo na Te.

Žalujoči ostali:

FRANK ROŽIČ, soprog;
FRANK JR., in STANLEY, sinova;
JENNIE, hčerka; ANGELA, sinaha; ELLEN in FRANK vnuk in vnukinja.

Cleveland, O., 1. feb. 1954.

V blag spomin

ŠESTE OBLETNICE SMRTI LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABNEGA SOPROGA IN OČETA

Joseph Sterle

ki je zatisnil svoje mile oči dne 1. februarja 1948

Šest let že Te zemlja krije,
truplo Tvoje v grobu spi;
nam pa je težko pri srcu,
odkar Te več med nami ni.

Tvoji žalujoči:

HČERE in SIN
VNUKI in VNUKINJE

Cleveland, Ohio, 1. febr. 1954.

NOVICE -- z vsega sveta

NOVICE -- ki jih potrebujete

NOVICE -- ki jih dobite še sveže

NOVICE -- popolnoma nepristranske

NOVICE -- kolikor mogoče originalne

NOVICE -- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

AMERIŠKA DOMOVINA

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

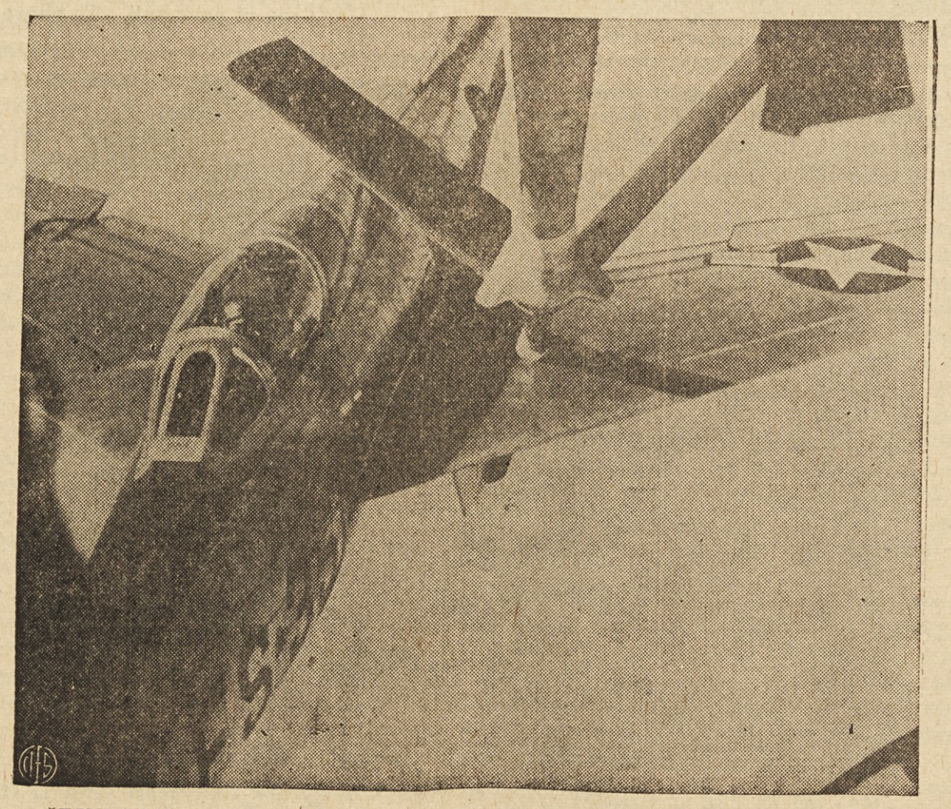

ŽEJNI PTIČ — Slika nam kaže novo letalo naše zračne sile F-84F Thunderstreak, ko ga drugo letalo med poletom zalaga s pogonskim gorivom. Ta način oskrbe z gorivom omogoča lovcu polet na velike daljave brez zamudnega pristajanja.

DR. LEOPOLD UKMAR

se preseli

s 1. februarjem 1954

iz Waterloo Rd.

na 6802 ST. CLAIR AVENUE

nad gostilno ERŠTE

FRANCE GORŠE

AKADEMSKI KIPAR

Izvršuje vsa figuralna dela za cerkveno opremo, kakor tudi načrte za slikana okna in paramente. — Izvršuje tudi portrete v vsakovrstnem materialu, kakor vžgani glini, lesu, bakru ali marmorju.

6630 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Želiš v osamljenosti zvestega prijatelja? Ga privoščiš svojim dragim? Naroči čimpreje slovenski splošno misijonski mesečnik

"KATOLIŠKI MISIJONI"

V mesečnih obiskih te bodo razveseljevali ob tridesetletnem jubileju svojega obstoja skozi leto 1953 na 680 straneh. Urejevani od slovenskih lazaristov in tiskani v Buenos Airesu, ti bodo prinašali ob sodelovanju številnih slovenskih misijonskih pionirjev zanimiva poročila iz vseh delov sveta. Ob števiinih lepih slikah boš lažje razumel aktualne članke, strahovito borbo človeštva za zmago dobrega nad zlim. Prijetno razvedrilo, široka razglednost, sočutje z duhovno bedo bližnjega, globoko cenjenje tvoje vere bodo bogati sadovi tega branja. V zahvalo se potrudi, da bodo KATOLIŠKI MISIJONI brani v sleherni pošteni slovenski hiši v izseljenstvu, od vseh, ki jim ni vseeno, kam svet drvi.

Naročite Katoliške misijone takoj ali zahtevajte prve številke na ogled: Lenček Ladislav, Calle Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

Za U.S.A. in KANADO samo $2 letno, s pestro priločo "MISIJONSKA NEDELJA" na 178 straneh pa $1 več. Pišite na naslov:

REV. CHARLES WOLBANG, C.M.
500 East Chelten Ave., Philadelphia 44, Pa. U.S.A.

BARAGOVA PRATIKA

ZA LETO 1954

ima pestro in zanimivo vsebino. Vsak jo bo vesel.

Naročite si jo dokler je v zalogi.

Stane $1.25

s poštnino,
kar je poslati v Money ordru, čeku ali gotovini na:

BARAGOVA PRATIKA

6519 W. 34th St. Berwyn, Ill.

P. S.: Znamk, prosimo, ne pošiljajte

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

5117 St. Clair Avenue HEnderson 1-0625